

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

12. april 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 546 (Alm. del) af 5. april 2019 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål 546

I forlængelse af notatet 'Opmærksomhedspunkter i forhold til differentieret folkepensionsalder', svar på spørgsmål 461 og lækkede notater fra forhandlingerne om nedslidning og pension har der været en del mediemæssig interesse for, hvor mange personer (ikke fuldtidspersoner), som reelt vil kunne få reduceret deres pensionsalder med en finansiering på 3 mia. kr., selvom dette ikke fremgår af notatet, det omtalte udvalgssvar eller de lækkede forhandlingsnotater. Vil ministeren således oplyse, hvor mange typiske LO'ere, som kan få reduceret folkepensionsalderen med 3 år for 3 mia. kr. i 2025, når der også tages højde for fremrykkede skatteindtægter fra pensionsudbetalinger og at en del personer fortsat arbejder efter deres pensionsalder?

Svar

Denne besvarelse er baseret på samme metode som i *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 332 af 13. marts 2019*. Den gennemsnitlige saldo-virkning for de offentlige finanser ved at lade én beskæftiget person overgå til folkepension beror på individ-specifikke beregninger, som baseres på observerede indkomstdata for lønmodtagere, som var beskæftigede i årene op til folkepensionsalderen. Da beskæftigelsesgraden (antal arbejdstimer) kun kan observeres for lønmodtagere, er selvstændige ikke medregnet.

”Typiske LO'ere” afgrænses i data som personer, der er medlem af en a-kasse i en organisation, som hører under LO¹. Beregningerne baseres på de 61-åriges lønindkomster i 2017, som er året før den første efterlønsalder, således at både efterlønsberettigede og ikke-efterlønsberettigede indgår. For at undgå, at personer, som er uden beskæftigelse i dele af året skal påvirke den beregnede saldo-virkning, betragtes alene personer, som er beskæftiget hele året – både på fuldtid og på deltid. Derudover betragtes alene personer med en årlig registreret arbejdstid på mere end 500 timer.

¹ Lønmodtagerorganisationerne LO og FTF fusionerede i 2018 og dannede sammen FH. I besvarelsen refereres alene til lønmodtagere, som før fusionen havde været organiseret under LO.

Den gennemsnitlige observerede årsindkomst i gruppen er 430.000 kr., hvoraf 49.000 kr. indbetales til pension. Gruppen har i gennemsnit 1.824 registrerede arbejdstimer² i 2017, svarende til 95 pct. af fuldtidsbeskæftigelse.

Hvis en eventuel ordning om tidligere folkepension skal målrettes nedslidte personer, må det antages, at disse ikke arbejder i perioden efter at de har fået tilkendt tidligere folkepension. Den beregnede gennemsnitlige saldo-virkning ved at én gennemsnitlig LO'er overgår til (fuldtids)folkepension et år før den officielle pensionsalder anslås til ca. -309.000 kr. (2019-niveau) under disse antagelser, *jf. tabel 1.*

Tabel 1**Gennemsnitlig saldo-virkning pr. helårsbeskæftiget LO'er, som overgår til folkepension**

	Uden arbejde som pensionist		Med arbejde som pensionist	
	Beskæftiget	Folkepensionist	Beskæftiget	Folkepensionist
	---- kr. 2019-niveau ----		---- kr. 2019-niveau ----	
1. Overførsler (inkl. boligstøtte)	0	-153.000	0	-153.000
- heraf varig virkning af ét års ekstra fradrag	0	25.000 ¹⁾	0	25.000 ¹⁾
2. Skat	158.000	40.000	158.000	73.000
- heraf fra lønindkomst	129.000	0	129.000	26.000
- heraf fra pensionsindbetaling	28.000	0	28.000	6.000
- heraf fra overførsler	0	40.000	0	40.000
3. Tilbageløb	67.000	28.000	67.000	39.000
- heraf fra lønindkomst	62.000	0	62.000	11.000
- heraf fra pensionsindbetaling	5.000	0	5.000	1.000
- heraf fra overførsler	0	28.000	0	28.000
I alt (1.-3.)	224.000	-85.000	224.000	-41.000
Saldovirkning	-309.000		-265.000	
Forudsat lønindkomst (inkl. pension)	430.000	0	80.000	0
- heraf pensionsindbetaling	49.000	0	6.000	0

Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i en gennemsnitlig observeret indkomst for 61-årige helårsbeskæftigede lønmodtagere, både i og uden for efterlønsordningen, med en årlig arbejdstid på mere end 500 timer. *Se boks 1* for nærmere beskrivelse af beregningerne. Alle beløb er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

1) Den samlede saldo-virkning fra ændringen i folkepensionsydelse er målt som den varige saldo-virkning set over personens samlede restlevetid. Det antages, at personen som folkepensionist modtager pensionsudbetalinger i folkepensionstillæggets aftrappingsinterval, hvorved ét års ekstra folkepension medfører ét års ekstra fradrag.

Kilde: Egne beregninger på registerdata som omfatter en fuldtæling af den danske befolkning.

² Begrebet registreret arbejdstid kommer fra BFL-registeret og angiver antallet af betalte arbejdstimer, hvilket adskiller sig fra præsterede arbejdstimer.

Omkring 3.200 LO'ere (med helårsbeskæftigelse, inkl. deltidsbeskæftigede) kan få reduceret folkepensionsalderen med 3 år for 3 mia. kr. (2019-niveau), under antagelse af, at disse ikke vælger at arbejde som pensionister.

Personer, der i 2017 var 66 år (det første hele kalenderår efter folkepensionsalderen), og som i det seneste hele kalenderår inden efterlønsalderen (59 år) var LO'ere og opfyldte de opstillede beskæftigelseskriterier, havde i gennemsnit en lønindkomst på 80.000 kr. inkl. pension (2019-niveau). Medregnes en tilsvarende lønindkomst for personerne, som overgår til folkepension, er den samlede saldvirkning ca. -265.000 kr., *jf. tabel 1*. Antages det derfor, at personer, som får en lavere pensionsalder, også vælger at arbejde som pensionister, vil knap 3.800 LO'ere kunne få reduceret folkepensionsalderen med 3 år for 3 mia. kr. (2019-niveau) i 2025.

Boks 1

Beregningsantagelser ved at flytte en person fra beskæftigelse til folkepension

Den samlede offentlige saldvirkning er beregnet som det negative direkte bidrag til de offentlige finanser ved ét års ekstra folkepension, fraregnet det direkte bidrag til de offentlige finanser ved ét års beskæftigelse i årene op til folkepensionsalderen. Beregningerne er alene baseret på lønmodtagere, da selvstændiges arbejdsomfang i antal timer ikke er observeret.

Beregningerne er foretaget for alle helårs beskæftigede 61-årige i 2017 (som er året før den første efterlønsalder i 2017) med mere end 500 registrerede timer.

For personer med beskæftigelse i mere end 1.500 timer beregnes en gennemsnitlig skatteprocent som summen af den observerede kirke-, kommune, bund- og topskat samt sundheds- og arbejdsmarkedsbidrag. Den beregnede skatteprocent inkluderer ikke rentefradrag, kapitalindkomstbeskatning mv., da disse antages at være uændrede, når personen overgår fra beskæftigelse til folkepension. Den gennemsnitlige skattesats er beregnet til 33,8 pct. Der betales AM-bidrag af pensionsudbetalingerne, hvorefter der beregnes en skat på 55 pct., svarende til skattesatsen i forskelsbeløbsmodellen. Tilbageløb beregnes som 24,5 pct. af den samlede indkomst (inkl. pensionsindbetalinger) efter skat.

Det antages, at personer, som overgår til folkepension, også stopper helt med at arbejde. Hvis personerne i stedet har beskæftigelse som folkepensionister, vil virkningen på de offentlige finanser være mindre. Da folkepensionens satser varierer for gifte og enlige, beregnes den gennemsnitlige folkepensionsydelse på baggrund af et vægtnet gennemsnit for enlige og samlevende, under antagelsen af, at samlevende personers partnere er pensionister uden beskæftigelse. I 2017 havde ca. 77 pct. en samlevende partner.

Det antages, at de betragtede personer i den nederste fjerdedel af indkomstfordelingen i gennemsnit har private pensionsudbetalinger under modregningsgrænsen for folkepensionens tillæg, både før og efter en eventuel tidligere pensionsalder. Gennemsnitspersonen, derimod, antages at modtage pensionsudbetalinger i afprægningsintervallet af folkepensionens tillæg. Dette stemmer overens med de observerede pensionsudbetalinger for 66-årige ikke-beskæftigede, som opfyldte time- og indkomstkravene for den betragtede gruppe i året før den første efterlønsalder. Når folkepensionsalderen fremrykkes med ét år, stiger statens udgifter til folkepensionsydelse med ét års fuld folkepension, målt over personernes fulde restlevetid. Af dette beløb fraregnes et personfradrag på 46.200 kr. hvorefter skatten beregnes til 38,8 pct. Det observeres desuden, at de 67-årige ikke-beskæftigede, som opfyldte beskæftigelseskravene i året før den første efterlønsalder, i gennemsnit modtog ca. 2.700 kr. i boligydelse. Det antages, at de betragtede personer ikke er berettiget til ældrecheck.

Der er ikke medregnet en makrokorrektion fra tab af provenu fra ikke-personrettede skatter, fx selskabsskat, samt afledte virkninger fra den reducerede beskæftigelse.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister